

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120294960
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120294960.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s. r. o., so sídlom v Bratislave, na ul. Pajštúnskej č. 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: V. S., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v E. republike, v Q. O., na ul. G. č. XXXX, o zaplatenie sumy 3.136,65 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 06.10.2021 č.k. 6Csp 46/2021-180, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom návrh Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, na Šafárikovom námestí č. 7, na pribratie do konania zamietol. Zároveň žalobu žalobcu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu dňa 30.06.2010 uzatvoril zmluvu o splátkovom úvere so žalovaným. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že predložená zmluva o splátkovom úvere má charakter úverovej zmluvy podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, pričom zmluva bola uzavretá medzi bankou ako dodávateľom, ktorej jedným z predmetov podnikania zapísanom v Obchodnom registri je poskytovanie úverov a fyzickou osobou - nepodnikateľom, ktorá má postavenie spotrebiteľa. V úverovej zmluve bol ako druh úveru uvedený spotrebný úver na čokoľvek, pričom aj z jej označenia a náležitosti je nepochybné, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, pri ktorého právnom posúdení je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy a zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpisu úverovej zmluvy, t.j. ku dňu 30.06.2010.

3. V tomto spore ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa malo uskutočniť v splátkach, preto ak veriteľ chcel žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, bol povinný postupovať podľa ust. § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka účinného v tom čase. Podľa tohto zákonného ustanovenia, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozorní spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobca v tomto prípade preukázal dodržanie týchto podmienok, ktoré v zmysle predmetného ustanovenia zákona bolo treba splniť, aby bolo možné žiadať predčasné splatenie úveru. Žalovaný meškal so splátkami a žalobca predložil súdu výzvu s upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti

zo dňa 01.02.2019 s dôkazom o jej doručení žalovanému a tiež predložil oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 06.03.2019. Žalovaný podmienky predčasného splatenia úveru ani zosplatenie nerozporoval.

4. Zákonnou podmienkou platného postúpenia pohľadávky banky je, aby išlo o pohľadávku alebo jej časť, ktorá už je splatnou. Nakoľko splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky preukázané bolo, boli zároveň splnené aj podmienky postúpenia pohľadávky na žalobcu podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Žalobca zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.06.2019 s prílohou a výzvou na úhradu dlžnej sumy preukázal, že právny predchodca žalobcu pohľadávku voči žalovanému z úverovej zmluvy odplatne postúpil na žalobcu. Postúpenie pohľadávky bolo v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka (§ 524 a nasl.), Zákona o bankách (§ 92 ods. 8) a Zákona o spotrebiteľských úveroch a taktiež v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

5. Podľa zákona č. 129/2010 Z.z. musí byť spotrebiteľská zmluva uzavretá v písomnej forme a musí obsahovať náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Po posúdení spotrebiteľskej zmluvy predloženej žalobcom je potrebné konštatovať, že táto neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, a preto je poskytnutý úver bezúročný a bezpoplatkový v súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.

6. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pretože v opačnom prípade je poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 uvedeného zákona. Údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru. Vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky, zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Obsahuje ročný úrok, úrok z úrokov, výšku úrokovej sadzby určenú v percentách, poplatky, ktoré sú spojené s úverom alebo pôžičkou, ktoré sú zvyčajne jednorazové (poplatok za poskytnutie úveru, za sprostredkovanie, administratívny poplatok), poplatky pravidelné, ktoré sa platia spolu so splátkou úveru (poplatok za úverový účet, poistenie schopnosti splácať úver), pričom tieto poplatky je potrebné pri každom úvere platiť, zaradiť do RPMN. Okrem toho, že podľa § 19 zákona č. 129/2010 Z.z. sa ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2, je potrebné zdôrazniť, že na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. V posudzovanej zmluve je uvedená RPMN vo výške 21,31 %. V samotnej úverovej zmluve absentujú údaje pre správny výpočet RPMN, keď § 19 ods. 2 prvá veta a rovnako aj § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. odkazujú pri výpočte RPMN na celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

7. Vychádzajúc zo zmyslu a účelu právnej úpravy, nesprávne uvedenie RPMN má rovnaký následok ako jej neuvedenie. Iba uvedenie správnej výšky RPMN si splní svoj účel pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach v úverovej zmluve. Cieľom uvedených ustanovení zákona je pravdivo informovať spotrebiteľa, čo sa v danom prípade nestalo. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, a preto je potrebné z tohto dôvodu podľa § 11 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Spotrebiteľ má právo na to, aby bol správne a pravdivo informovaný o náležitostiach zmluvy, ktorú uzatvára, a to v súlade s ust. § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. aj o ročnej percentuálnej miere nákladov znázornenej pomocou reprezentatívneho príkladu, v ktorom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, a to už pred uzatvorením zmluvy.

8. Vychádzajúc z ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. je povinnosťou veriteľa uviesť v zmluve výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Veriteľ priamo v zmluve uviedol, že výška splátky od prvého čerpania úveru do 30.06.2010 predstavuje sumu 4,15 eur mesačne a od 15.07.2010 je splátka

vo výške 80,24 eur mesačne, pričom spracovateľský poplatok v čiastke 89,59 eur bol uhradený pri uzatvorení úverovej zmluvy. Počet splátok od 15.07.2010 mal predstavovať 120 a pri konečnej splatnosti úveru, ktorá mala nastať dňa 15.06.2020, celková čiastka spojená s úverom bola uvedená vo výške 9.719,74 eur. Z definície pojmu celkovej čiastky úveru, je nepochybné, že táto musí byť súčtom výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Keďže v zmluve nie je uvedená výška celkových nákladov, nie je zrejmé, ako veriteľ dospel k celkovej čiastke úveru uvedenej v zmluve vo výške 9.719,74 eur, keďže táto nezodpovedá ani súčinu výšky mesačnej splátky 80,24 eur a počtu mesačných splátok 120, a to i po pripočítaní spracovateľského poplatku. Ak ani súdu nebolo zrejmé zo žalobcom predloženej úverovej zmluvy ako veriteľ určil celkovú čiastku úveru, ktorú mal žalovaný zaplatiť, nemohlo to byť zrejmé ani samotnému spotrebiteľovi. To je len ďalší z dôvodov, prečo je potrebné považovať spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Nie je prípustné za situácie, ak spotrebiteľ má podľa zmluvy platiť 120 splátok v rovnakej výške, aby bola posledná výška splátky rôzna s odkazom len na obchodné podmienky veriteľa. Takto určená výška splátok je len mätúca a v rozpore s povinnosťou veriteľa pravdivo informovať spotrebiteľa.

9. Znenie zmluvy pripravoval veriteľ, teda práva znalý profesionál, u ktorého je absolútne samozrejmé predpokladať znalosť významu jednotlivých použitých zákonných pojmov, termínov a náležitostí, schopnosť rozlišovať ich a správne používať, preto aj následky tejto neurčitosti pokiaľ ide o vymedzenie správnej výšky splátok musí znášať veriteľ, čo sa v tomto prípade prejavilo v zákonnej sankcii bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

10. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa úver považoval za bezúročný a bez poplatkov, podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., nakoľko zmluva neobsahuje náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) a písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.

11. Účelom uzavretia zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 4.352 eur. Časť z takto poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 89,59 eur bola zúčtovaná na úhradu poplatku za spracovanie úveru, čím sa znížila celková suma žalovanému poukazovaných finančných prostriedkov na sumu 4.262,41 eur. Podľa predložených dôkazov žalovaný do dňa podania žaloby zaplatil sumu 7.012,45 eur. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobcovi vznikol nárok iba na vrátenie úverovej istiny zodpovedajúcej sume reálne poskytnutej žalovanému vo výške 4.262,41 eur. Nakoľko žalovaný túto sumu žalobcovi ešte pred podaním žaloby zaplatil, jeho dlh zanikol splnením, a preto už žalovaný nie je povinný vrátiť žalobcovi ním požadovanú sumu. Súd prvej inštancie preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

12. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

13. Proti tomuto rozsudku, a to konkrétne proti výroku o zamietnutí žaloby a výroku o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby jeho žalobe bolo vyhovené. Alternatívne požadoval rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že žalovaný mal úver splatiť v 120 mesačných splátkach vo výške 80,24 eur od 15.07.2010 do 15.06.2020, ktoré nasledovali po prvej poníženej splátke splatnej do 30.06.2010 vo výške 4,15 eur. Žalovaný sa v zmluve zároveň zaviazal za poskytnutý úver zaplatiť spracovateľský poplatok vo výške 89,59 eur. V zmysle uvedeného mal teda žalovaný zaplatiť celkovo sumu 9.722,54 eur. V zmluve je uvedená celková čiastka spojená s úverom vo výške 9.719,74 eur, t.j. rozdiel predstavuje 2,80 eur. Ide o absolútne zanedbateľný rozdiel, ktorý nemohol v nijakom ohľade ovplyvniť schopnosť žalovaného rozoznať rozsah svojho záväzku a pre ktorý je sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti voči veriteľovi neprímerane prísna. Žalovaný nemohol byť v dôsledku uvedeného v žiadnom prípade postupom uvedený do omylu v otázke výšky svojich záväzkov zo zmluvy a súd svojim rozhodnutím neprímerane prísne sankcionuje veriteľa za situácie, kedy zmluva spĺňa náležitosti vyžadované zákonom. V obdobnej veci rozhodoval Súdny dvor Európskej únie, ktorý vo svojom rozhodnutí z 09.11.2016 vo veci C-42/15 judikoval, že porušenie povinnosti veriteľa môže byť podľa vnútroštátnej právnej úpravy sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak takáto sankcia je primeraná len pri takomto porušení povinnosti veriteľa, ktoré môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, t.j. napr. neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov, počtu a frekvencie splátok, ako aj neuvedenie prípadnej existencie notárskych poplatkov, požadovaných záruk a poistenia. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak pre neuvedenie niektorých náležitostí, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, sa bude v súlade s vnútroštátnou úpravou uplatňovať sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo bude vyvolávať voči veriteľovi závažné následky.

14. V prejednávanej príhode postupca uviedol v zmluve všetky náležitosti, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch platný a účinný v čase uzavretia zmluvy vyžadoval, pričom rozdiel v celkovej čiastke spojenej s úverom je s ohľadom na výšku poskytnutého úveru zanedbateľný. Sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je preto neprímeraná a najmä v rozpore so zákonom, a preto súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil ak dospel k záveru o opaku.

15. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

16. V konaní sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

17. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, žalovaný dňa 30.06.2010 uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu štandardnú formulárovú zmluvu o splátkovom úvere v súlade s ustanoveniami v tom čase účinného zákona č. 129/2010 Z.z. Tento právny predpis v ustanovení § 9 ods. 2 upravoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

18. Výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov bol upravený v ust. § 19 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. V zmysle ust. § 19 ods. 2 tohto právneho predpisu, na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie, sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

19. Čo sa týka ročnej percentuálnej miery nákladov, táto bola definovaná v ust. § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumeli celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

20. Ak zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vo svojich ustanoveniach priamo považuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom za jeden zo základných predpokladov pre výpočet RPMN, je nepochybné, že takýto predpoklad musel byť priamo uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere a to pod sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s ust. § 9 ods. 2 písm. j) tohto právneho predpisu.

21. V uzatvorenej zmluve o splátkovom úvere zo dňa 30.06.2010 nie je obsiahnutý údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Za takejto situácie žalobcu ako spotrebiteľa nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy poznal všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý poznal všetky okolnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

22. Keďže žalovaný z titulu zmluvy o splátkovom úvere uhradil žalobcovi, resp. jeho právnenému predchodcovi sumu prevyšujúcu istinu úveru, na ktorú v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru žalobcovi vznikol nárok, súd prvej inštancie správne postupoval ak žalobu žalobcu zamietol.

23. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

25. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).